

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8CdoR/5/2026
Identifikačné číslo spisu:	6123317327
Dátum vydania rozhodnutia:	26.05.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivan Rumana
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:6123317327.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci výkonu rozhodnutia vo veciach maloletých, na návrh otca (oprávnený): M. U., nar. XX. Z.Á. XXXX, trvale bytom T. N. XXX, XXX XX P., N. V. J., štátny občan N. V. J., právne zastúpený: JUDr. Jozefom Herbulákom, advokátom, so sídlom Brnianska 1K, Trenčín, matka (povinná): Z. V.Č., nar. XX.M. XXXX, trvale bytom K. XX, K. G., Y.Č. L. XXXX/XXX, K. G., štátna občianska Slovenskej republiky, právne zastúpenej JUDr. Andrejom Garom, advokátom, so sídlom Štefánikova 14, Bratislava, o návrat do krajiny obvyklého pobytu v cudzine maloletej: H. K. V., nar. XX. S. XXXX, bytom u S., maloletá zastúpená kolíznym opatrovníkom - Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica, v konaní o dovolaní matky dieťaťa proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline, zo dňa 24.11.2025, č.k. 12CoE/3/2025, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Napadnutým uznesením Krajský súd v Žiline (ďalej len „odvolací súd“) zrušil a vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica, č.k.37Em/3/2023-718 zo dňa 18.12.2024 (ďalej „súd prvej inštancie“) , ktorým rozhodol tak, že : I. Súd výkon uznesenia Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 38P/37/2022-684 zo dňa 13. 10. 2022, v spojení s uznesením Krajského súdu Banská Bystrica, sp. zn. 17CoP/4/2023 - 859 zo dňa 25.04.2023 odňatím maloletej H.J. K. V., nar. XX. XX. XXXX od povinnej a odovzdaním oprávnenému, vyhlasuje za neprípustný.
II. Súd konanie o výkon uznesenia a výkon rozhodnutia Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 38P/37/2022-684 zo dňa 13. 10. 2022, v spojení s uznesením Krajského súdu Banská Bystrica, sp. zn. 17CoP/4/2023 - 859 zo dňa 25.04.2023 zastavuje.
III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania. Rozhodnutie odôvodnil podľa § 376 ods. 1, § 378, § 390 ods. 1 písm. c/ zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) a oprel sa aj o čl. 5 písm. c/, f/, g/ zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“) v spojení s čl. 3 ods. 1 a čl. 12 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa.

2. Súd prvej inštancie mal preukázať, že rozhodnutie o návrate maloletej v spojení s uznesením odvolacieho súdu nadobudli právoplatnosť 18.05.2023 a vykonateľnosť 22.05.2023, avšak jeho realizácia sa ukázala ako nemožná bez spôsobenia vážnej ujmy maloletému dieťaťu. Okresný súd sa pokúsil o výkon rozhodnutia dvakrát. Prvý pokus dňa 11.07.2023 bol neúspešný, keďže povinnú ani maloletú sa nepodarilo nájsť. Druhý pokus dňa 17.08.2023 skončil eskalovaním situácie: maloletá odmietala kontakt s otcom, triasla sa, držala sa matky, čo potvrdila prítomná psychologička. Otec napriek upozorneniam psychologičky vzal maloletú na ruky, čo vyvolalo fyzický konflikt s matkou a jej rodinnými príslušníkmi. Maloletá utrpela zranenia - pomliaždenie brušnej steny a driekovokrížovej oblasti, čo potvrdila ambulantná správa S.. H. zo dňa 17.08.2023 a kontrolné vyšetrenie 18.08.2023. Následne bola vyšetrená detskou psychiatrickou S.. V. (správa zo dňa 21.08.2023), ktorá diagnostikovala F43.8 - reakciu na ťažký stres a F93 - separačnú úzkostnú poruchu. Lekárka odporučila ponechať maloletú v starostlivosti matky na Slovensku, návrat do Nemecka nebol odporúčaný. Správa opatrovníka zo dňa 19.03.2024 uviedla, že maloletá navštevuje materskú školu sporadicky, prežíva intenzívny strach, budí sa zo sna, vyžaduje neustálu prítomnosť matky a odmieta hovoriť o otcovi. Výsluch maloletej na Okresnom súde Trenčín dňa 25.04.2024 potvrdil, že dieťa si na otca nepamätá, na otázky o otcovi nereaguje, pri zmienke o otcovi objíma matku a prejavuje nepokoj. Podľa okresného súdu by ďalšie pokusy o výkon rozhodnutia znamenali vysoké riziko traumatizácie dieťaťa, keďže incident z 17.08.2023 spôsobil fyzickú ujmu a psychickú traumu, čo potvrdili lekárske správy. Maloletá odmieta kontakt s otcom, trpí separačnou úzkosťou. Výkon mimo domáceho prostredia nie je realizovateľný - maloletá navštevuje škôlku sporadicky, iné miesto výkonu nebolo zistené. Výkon v domácom prostredí by bol opäť odsúdený na neúspech a spôsobil by ujmu dieťaťu.

3. Odvolací súd dospel k záveru, že argumentácia okresného súdu, že otec privolil na pobyt dieťaťa na Slovensku a tým stratil nárok na jeho návrat do krajiny obvyklého pobytu, neobstojí. Pri zohľadnení všetkých okolností prípadu, najmä ďalšieho postupu otca, odvolací súd dospel k záveru, že takýto výklad je nesprávny. Odvolací súd má za to, že okresný súd nesprávne interpretoval súhlas otca s návštevou materskej školy ako súhlas s trvalým pobytom dieťaťa na Slovensku. Otec jednoznačne uviedol, že tento súhlas bol daný výlučne počas prechodného pobytu maloletej na Slovensku a sledoval jediný účel - uľahčiť výkon právoplatného rozhodnutia. Skutočnosť, že otec nevzal návrh na výkon späť, podľa odvolacieho súdu jednoznačne potvrdzuje jeho úmysel realizovať návrat dieťaťa do krajiny jeho obvyklého pobytu a jeho trvalý zámer dosiahnuť naplnenie účelu vykonávacieho konania. Podľa názoru odvolacieho súdu platí, že ak by otec mal skutočný záujem akceptovať pobyt maloletej na území Slovenskej republiky, zobral by návrh na výkon rozhodnutia späť, čo však neurobil. Odvolací súd pripomína, že výkon rozhodnutia o návrate dieťaťa do Spolkovej republiky Nemecko úzko súvisí s určením právomoci nemeckých súdov a nejde o rozhodnutie o zverení dieťaťa, ale o jeho navrátenie do krajiny, ktorá má jurisdikciu voči dieťaťu a jeho rodičom. Odvolací súd má za to, že za situácie, keď matka vedome bráni návratu dieťaťa do krajiny jeho obvyklého pobytu, pretože sama odmieta návrat, je povinnosťou okresného súdu prijať všetky dostupné opatrenia na zabezpečenie výkonu rozhodnutia. Súd prvej inštancie musí zvoliť postup, ktorý bude primeraný záujmu dieťaťa a zároveň účinne naplní účel vykonávacieho konania, aby nedošlo k oslabeniu autority právoplatných rozhodnutí a k zmareniu medzinárodných záväzkov Slovenskej republiky.

4. V danom prípade tak podľa odvolacieho súdu okresný súd neobstál vo svojej povinnosti prijať všetky účinné opatrenia za účelom pokusu o výkon rozhodnutia, keď po vrátení veci z odvolacieho súdu neuskutočnil ani jeden pokus o výkon rozhodnutia vo vhodne zvolenom prostredí. Odvolací súd konštatuje, že matka svojím správaním udržiava protiprávny stav a bráni realizácii právoplatného rozhodnutia. Jej odmietanie návratu nemožno považovať za dôvod neprípustnosti výkonu, keďže mala vytvorené podmienky na jeho realizáciu. Povinnosťou súdu prvej inštancie je prijať všetky opatrenia, ktoré zabránia zmareniu výkonu rozhodnutia, vrátane preverenia možností výkonu v školskom prostredí a využitia dostupných nástrojov na zabezpečenie spolupráce povinnej osoby. Aj keď je potrebné dôsledne zohľadniť pomer medzi právom dieťaťa na ochranu zdravia a právom rodiča na rodinný život, nemožno pripustiť, aby jednostranné konanie jedného rodiča viedlo k úplnému zmareniu výkonu právoplatného rozhodnutia a k oslabeniu autority súdnych rozhodnutí. Konanie o návrat maloletého podľa Haagskeho dohovoru má byť rýchle a efektívne. Zastavenie výkonu bez vyčerpania všetkých

možností, ktoré má konajúci súd, je v rozpore s medzinárodnými záväzkami Slovenskej republiky a ohrozuje dôveryhodnosť celého právneho systému. Odvolací súd nezistil dôvody na zastavenie konania podľa § 390 ods. 1 písm. c/ CMP, nakoľko okresný súd nevykonával okrem dvoch neúspešných pokusov ešte v roku 2023 žiadne ďalšie pokusy o výkon rozhodnutia. Zároveň nedôsledne zisťoval možnosti výkonu v inom prostredí. Nepripustnosť vykonávacieho konania posúdil z nedostatočne zisteného skutkového stavu, a preto je jeho záver o nepripustnosti vykonávacieho konania predčasný. Z uvedených dôvodov zrušil uznesenie okresného súdu podľa § 389 ods. 1 písm. c/ CSP a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie podľa § 391 ods. 1 CSP.

5. Proti tomuto uzneseniu matka mal. dieťaťa ako povinná podala v zastúpení advokátom včas dovolanie. Tvrdila, že pripustnosť dovolania je daná ust. § 420 písm. f) CSP, a to z dôvodu, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil matke, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces ako aj ust. § 421 ods. 1 písm. a) CSP). Pripustnosť podľa § 420 písm. f) CSP je daná tým, že konanie je postihnuté vadami majúcimi ústavnoprávny rozmer. Odvolací súd rozhodol spôsobom, ktorý je arbitrárny, keď svoje závery oprel o neaktuálne a neoverené skutkové predpoklady, pričom sa riadne nevysporiadal s rozhodujúcimi okolnosťami vyplývajúcimi zo spisu a z aktuálneho vývoja veci. Zároveň matke fakticky odňal možnosť účinne sa vyjadriť k zásadným právnym a skutkovým záverom, keďže rozhodnutie je v podstatných častiach prekvapivé, založené na jednostranných hodnoteniach a na úvahách, ktoré neboli predmetom kontradiktórneho procesu. Takýto postup predstavuje zásah do práva na spravodlivý proces a do princípu rovnosti zbraní. Pripustnosť dovolania je daná aj podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP, pretože napadnuté rozhodnutie závisí od vyriešenia právnych otázok, ktoré odvolací súd vyriešil nesprávne a ktoré majú zásadný právny význam presahujúci rámec individuálneho sporu. Ide predovšetkým o otázku právneho významu súhlasu alebo zmierenia sa oprávneného rodiča s pobytom dieťaťa v Slovenskej republike a o účinky takéhoto postoja na ďalšiu vymáhateľnosť návratového rozhodnutia a na pokračovanie výkonu. Ďalej ide o otázku existencie a trvania zahraničnej právomoci a jej významu pre výkon návratového rozhodnutia v situácii, keď príslušné orgány štátu, do ktorého sa má dieťa navrátiť, opakovane deklarujú, že právomoc nemajú a vec považujú za právne uzavretú. Napokon ide aj o otázku limitov odvolacieho súdu pri formulovaní záväzného právneho názoru v konaní o výkone rozhodnutia, ak tento názor obsahuje konkrétny „návod“ na postup smerujúci k účelovému znemožneniu obrany povinnej osoby a k získavaniu údajov o dieťati prostredníctvom registrov a iných orgánov verejnej moci, teda o otázku proporcionality, zákonnosti a súladu takéhoto postupu s princípom najlepšieho záujmu dieťaťa.

6. Matka maloletej namietala nepreskúmateľnosť, zmätočnosť a arbitrárnosť Uznesenia KS, absencia dôvodov podstatných pre rozhodnutie. Krajský súd v Žiline o odvolaní otca rozhodol uznesením zo dňa 24.11.2025, sp. zn.: 12CoE/3/2025 tak, že Uznesenie OS Banská Bystrica zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolací súd v odôvodnení napadnutého uznesenia neposkytol presvedčivé dôvody, na základe ktorých dospel k svojim skutkovým a právnym záverom, pričom sa obmedzil na všeobecné hodnotiace konštatovania o nesprávnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie bez riadneho vysporiadania sa s podstatnými argumentmi a dôkazmi matky. Vzhľadom na rozhodnutie súdu druhej inštancie, ktorým bolo zrušené rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorým bol výkon rozhodnutia vyhlásený za nepripustný a konanie o výkone rozhodnutia zastavené, a vec bola vrátená na ďalšie konanie so záväzným právnym názorom smerujúcim k pokračovaniu vo výkone rozhodnutia o návrate maloletého dieťaťa, možno konštatovať, že súd druhej inštancie dospel k svojim záverom bez riadneho zistenia skutkového stavu a v extrémnom rozpore s vykonaným dokazovaním pred súdom prvej inštancie. Odvolací súd v napadnutom uznesení fakticky vytvára rámec, podľa ktorého je rozhodujúcou prekážkou výkonu najmä „nespolupráca“ matky, pričom zdravotné a psychické riziká pre maloletú považuje buď za neaktuálne, alebo za dostatočne neobjektívizované. Takéto uchopenie veci však nerešpektuje rozhodujúce skutkové okolnosti a nezodpovedá ani charakteru konania, v ktorom musí byť primárnym hľadiskom ochrana dieťaťa. Udalosť zo dňa 17.08.2023 nemožno bagatelizovať ako bežný konflikt „emočne syteného“ charakteru. Ide o situáciu, pri ktorej došlo k zraneniu dieťaťa a následne aj k odborným diagnostickým záverom týkajúcim sa stresovej reakcie a separačnej úzkosti.

7. Otec maloletej vo vyjadrení zo dňa k dovolaniu povinnej (matky) uviedol, že čo sa týka dovolania

proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline zo dňa 24.11.2025, č.k. 12CoE/3/2025, poukazuje na to, že proti rozhodnutiu krajského súdu o zrušení rozhodnutia súdu prvej inštancie nie je prípustné dovolanie, keďže rozhodnutie súdu, proti ktorému dovolanie povinnej smeruje, nepredstavuje rozhodnutie, ktorým sa konanie končí a rovnako nejde o rozhodnutie vo veci samej, kedy zákon dovolanie za splnenia ďalších procesných predpokladov pripúšťa (§ 429 CSP). Takýto právny záver vyplýva z uznesenia NS SR zo dňa 19.01.2017, spis. zn. 3 Cdo 236/2016 (R 19/2017): „Dovolanie proti uzneseniu, ktorým odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie, nie je rozhodnutím odvolacieho súdu vo veci samej, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, proti ktorým je dovolanie prípustné v zmysle ustanovenia § 420 Civilného sporového poriadku“. Rovnaký záver vyplýva aj z uznesenia NS SR zo dňa 29.01.2019, spis. zn. 5Cdo 198/2019. V neposlednom rade poukazujem aj na uznesenie NS SR zo dňa 30.10.2024, spis. zn. 8CdoR/6/2024: „Civilný mimosporový poriadok v ustanovení § 76 systematicky začlenenom v treťom diele s názvom „Niektoré ustanovenia o dovolaní“, tretej hlavy („Opravné prostriedky“) prvej časti („Všeobecná časť“) modifikuje spôsobilý predmet dovolania ako jednu z objektívnych podmienok jeho prípustnosti tak, že vylučuje prípustnosť dovolania aj proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania. Prípustnosť dovolania v tomto prípade nemôže založiť ani existencia procesnej vady uvedenej v § 420 C. s. p. (pozri R 20/2017). Za rozhodnutie, ktoré nie je možné napadnúť dovolaním, treba preto podľa novej právnej úpravy účinnej od 1. júla 2016, považovať aj uznesenie odvolacieho súdu vo veci výkonu rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní, vydané po 30. júni 2016.“ S poukazom na uvedené má za to, že dovolanie povinnej proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline zo dňa 24.11.2025, č. k. 12CoE/3/2025 je neprípustné, nakoľko nie je splnená objektívna podmienka prípustnosti dovolania, ktorou je spôsobilý predmet, a teda rozhodnutie, ktoré možno preskúmať. Napadnuté rozhodnutie krajského súdu totiž nepredstavuje rozhodnutie vo veci samej a rovnako ani rozhodnutie, ktorým sa konanie končí, ktoré rozhodnutie je možné preskúmať. Vydaním napadnutého rozhodnutia, ktorým odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie o zastavení konania o nariadení výkonu právoplatného a vykonateľného rozhodnutia sa totiž vykonávacie konanie nekončí, naopak, odvolací súd zaviazal súd prvej inštancie vo veci konať a vydať nové rozhodnutie, resp. zrealizovať výkon rozhodnutia. Navrhoval, aby najvyšší súd dovolanie odmietol podľa § 447, písm. c) CSP.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že matka maloletých detí dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP), podľa § 447 písm. c) Civilného sporového poriadku odmietol dovolanie, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné. Dovolací súd stručne uvádza dôvod svojho rozhodnutia (§ 451 ods.3 CSP).

9. Podľa § 419 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

10. Podľa § 420 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonala za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11. Podľa § 76 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok dovolanie nie je prípustné proti

rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania.

12. Dovolací súd zistil, že matka maloletého dieťaťa dovolaním napadala uznesenie Krajského súdu v Žiline ako súdu odvolacieho zo dňa 24.11.2025, č.k. 12CoE/3/2025, ktorým zrušil a vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica, č.k.37Em/3/2023-718 zo dňa 18.12.2024. Nejde o rozhodnutie vo veci samej ani rozhodnutie, ktorým sa konanie končí, keďže toto konanie bude pokračovať na Okresnom súde Banská Bystrica. Dovolací súd poukazuje na právnu vetu publikovanú v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 19/2017 podľa ktorej: „Dovolanie proti uzneseniu, ktorým odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie, nesmeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, ani rozhodnutiu, ktorým sa konanie končí, proti ktorým je dovolanie prípustné v zmysle ustanovenia § 420 Civilného sporového poriadku. (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 19. januára 2017 sp. zn. 3 Cdo 236/2016).

13. Dovolací súd s odkazom na ustálenú rozhodovaciu činnosť najvyššieho súdu dovolanie podľa § 447 písm. c) Civilného sporového poriadku odmietol dovolanie, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné. Napriek tomu, že ide o závažné okolnosti týkajúce sa maloletého dieťaťa, vzhľadom na uvedené zákonné ustanovenia a ustálenú rozhodovaciu činnosť dovolací súd nemohol dovolacie dôvody meritórne preskúmať.

14. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá Civilného sporového poriadku).

15. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.